

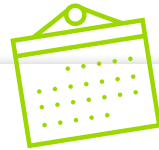

Vorbereiding

Jezus wordt gedoopt

1. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag is de eerste van een blok met vier verhalen uit het evangelie volgens Marcus. De belangrijkste boodschap van het boek is dat er met de komst van Jezus een nieuwe tijd begint: Gods nieuwe wereld is dichtbij.

Op deze zondag staat Marcus 1:1-11 centraal: Johannes de Doper roept de mensen op om zich te laten dopen en hun leven te veranderen. Ook Jezus laat zich door Johannes dopen.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons in deze reeks steeds op Jezus zelf. Vandaag staan daarbij Gods woorden bij de doop van Jezus centraal: 'Jij alleen bent mijn Zoon.'

Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons steeds op andere mensen die in de verhalen een rol spelen. Vandaag staat de oproep van Johannes centraal om een nieuw leven te beginnen.

2. CONTEXT VAN DE BIJBELTEKST

Het evangelie volgens Marcus is het kortste evangelie uit het Nieuwe Testament, en het oudste. Waarschijnlijk is het geschreven rond het jaar 70 na Christus, dus zo'n veertig jaar na de dood en de opstanding van Jezus. Er waren toen al wel brieven geschreven over wat het betekent om in Jezus te geloven. Maar er was nog geen compleet boek over het leven, het sterven en de opstanding van Jezus.

De zestien hoofdstukken van Marcus kun je in twee hoofddelen verdelen. Het boek begint met een inleiding waarin Johannes de Doper als eerste duidelijk maakt wie Jezus is (Marcus 1:1-13). Die inleiding staat vandaag centraal. Daarna volgt het eerste hoofddeel, waarin verteld wordt over Jezus' werk in Galilea (hoofdstuk 1-10). Het tweede hoofddeel speelt zich af in Jeruzalem (hoofdstuk 11-16), en gaat vooral over Jezus' lijden, dood en opstanding. De hoofdvraag in het hele evangelie is steeds: 'Wie is Jezus?' Door de wonderen en woorden van Jezus wordt dat steeds duidelijker. Maar pas na de opstanding is het voor iedereen zichtbaar: Jezus is de Zoon van God. Met hem is Gods nieuwe wereld begonnen.

In de inleiding op zijn evangelie legt Marcus meteen veel lijntjes, zowel naar de heilige boeken van Israël alsook naar het vervolg van het verhaal over Jezus. Marcus begint met een vers van de profeet Jesaja: 'Ik stuur mijn boodschapper vooruit. Hij moet de weg vrijmaken.' (Jesaja 40:3) In Jesaja zijn die woorden een bemoediging voor het volk Israël dat in Babylonië in ballingschap leeft: God zal weer naar hen omzien. Maar Marcus gebruikt die woorden voor Johannes de Doper, een profeet die de mensen oproept om een nieuw leven te beginnen. Met die oproep bereidt Johannes volgens Marcus de mensen voor op de komst van Jezus.

Als Jezus zich door Johannes laat dopen, klinkt Gods stem uit de hemel: 'Jij alleen bent mijn Zoon.' Daarmee wordt voor de eerste keer de vraag beantwoord die in het evangelie steeds weer terugkomt: 'Wie is Jezus?'

Na het gedeelte dat we vandaag lezen, gaat Jezus veertig dagen naar de woestijn. En vanaf Marcus 1:15 begint Jezus het goede nieuws te vertellen aan de mensen in Galilea.

De bouwstenen van de zondag

Jezus wordt gedoopt

3. UITLEG VAN DE BIJBEL TEK

Marcus begint zijn evangelie in de woestijn, bij de rivier de Jordaan. In de Bijbel heeft de woestijn vaak een speciale betekenis. Het volk van Israël bijvoorbeeld ontdekte in de woestijn wat het betekent om Gods volk te zijn. De oproep van Johannes om een nieuw leven te beginnen, past daarbij. Net als eerdere profeten zegt hij dat de mensen anders moeten gaan leven. Dan zal God hen vergeven. Maar, anders dan bij de meeste eerdere profeten, luisteren de mensen ook echt naar hem: volgens Marcus komen 'alle mensen uit Judea en Jeruzalem' naar Johannes om zich te laten dopen en daarmee hun zonden achter zich te laten. Toch zegt Johannes over zichzelf dat hij de mensen alleen maar voorbereidt op iemand die nog veel machtiger is: die zal de mensen met de heilige Geest dopen!

Ook Jezus laat zich door Johannes dopen. Marcus vertelt niet waarom hij dat doet. Het afwassen van zonden past in ieder geval niet bij de manier waarop Marcus Jezus ziet. Maar Jezus begint met zijn doop op een bepaalde manier wel aan een nieuw leven. Hij wordt, voor iedereen zichtbaar door het teken van de duif, vervuld van de heilige Geest. En iedereen hoort dat God over hem zegt 'Jij alleen bent mijn Zoon.' Vanaf nu is Jezus niet langer alleen de timmermanszoon uit Nazaret. Hij is degene die het gezag heeft om de mensen over God en Gods nieuwe wereld te vertellen.

9. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Marcus 1:1-11

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouw materiaal gebruiken om wat meer uit te leggen.

Jezus wordt gedoopt

'Ga je mee naar de woestijn?' vraagt een man uit Jeruzalem aan zijn buurman. 'Bij de rivier de Jordaan spreekt een profeet, een boodschapper van God!'

De twee mannen gaan samen op pad. Het is druk bij de Jordaan, er zijn veel mensen

uit Judea en Jeruzalem naartoe gekomen. God heeft al heel lang geen boodschappers gestuurd. Daarom zijn de mensen nieuwsgierig naar deze profeet.

Er staat een man bij de rivier, in een jas van kameelhaar en met een leren riem om. 'Ik ben Johannes,' zegt hij. 'Begin een nieuw leven, en laat je dopen! Dan zal God je zonden vergeven.'

De mensen om hem heen beginnen druk te praten.

'In het boek Jesaja staat dat God een boodschapper vooruit zal sturen,' zegt iemand. 'Hij moet zorgen dat alles klaar is als de messias komt. Ik denk dat Johannes deze boodschapper is. Want in het boek Jesaja staat dat hij roept in de woestijn: 'Opzij voor de Heer! Maak de weg klaar voor de Heer!''

Een vrouw schrikt. Komt de messias eraan? Maar wat moet ze dan doen? Is ze er wel klaar voor? Johannes loopt de Jordaan in en wijst naar het water. 'Zoals water ons helemaal schoon kan maken, zo wil God ons vanbinnen schoonwassen. Hij wil alle verkeerde dingen wegdoen en ons vergeven.'

De bouwstenen van de zondag

Jezus wordt gedoopt

De vrouw staat op en stapt de Jordaan in. Ze vertelt wat niet goed gegaan is in haar leven. 'Ik heb spijt,' roept ze. Johannes houdt haar helemaal onder water, hij doopt haar en zegt: 'De doop is een teken van een nieuw leven met God.'

Ook andere mensen worden gedoopt. Zij gaan ook helemaal onder water. Als ze weer bovenkomen, voelen ze zich anders, alsof ze nieuwe mensen zijn.

'Ik heb jullie gedoopt met water,' vertelt Johannes. 'Maar na mij komt iemand die veel machtiger is dan ik. Ik ben niet eens goed genoeg om zijn schoenen uit te trekken. Hij zal jullie dopen met de heilige Geest!' Dat begrijpen de mensen nog niet helemaal.

De rij met mensen die gedoopt willen worden, wordt steeds langer. Een timmerman uit Nazaret staat ook in de rij. Het is Jezus, de neef van Johannes. Johannes neemt hem mee het water in en doopt hem. Meteen als Jezus omhoogkomt uit het water, gaat de hemel open. De mensen staren

verbaasd naar de lucht. Uit de hemel komt een duif naar beneden, en de mensen horen een stem: 'Jij alleen bent mijn zoon. Mijn liefde voor jou is groot.'

Jezus stapt met zijn natte kleren uit het water. Nu weten de mensen wie hij is: de Zoon van God.

8-12 jaar

Marcus 1:1-11

Johannes de Doper

Johannes begint met zijn werk

Hier begint het goede nieuws over Jezus Christus, de Zoon van God.

In het boek Jesaja staan deze woorden van God: «Ik stuur mijn bo odschapper vooruit. Hij moet de weg vrijmaken. Hij roept in de woestijn: Opzij voor de Heer! Maak de weg klaar voor de Heer!»

Die woorden gaan over Johannes de Doper. Hij leefde in de woestijn. Daar zei hij tegen de mensen: 'Begin een nieuw leven en laat je dopen. Dan zal God je zonden vergeven.' Alle mensen uit Judea en Jeruzalem kwamen naar

Johannes toe. Ze zeiden: 'We hebben spijt van alles wat we verkeerd gedaan hebben.' En Johannes doopte hen in de rivier de Jordaan. Johannes liep in een jas van kameelhaar, en hij had een leren riem om. Hij leefde van sprinkhanen en honing.

Jezus wordt door Johannes gedoopt

Johannes vertelde de mensen iets bijzonders. Hij zei: 'Na mij komt iemand die veel machtiger is dan ik. Ik ben niet eens goed genoeg om zijn schoenen uit te trekken. Ik heb jullie gedoopt met water. Maar hij zal jullie dopen met de heilige Geest.'

In die tijd kwam ook Jezus naar Johannes toe. Jezus kwam uit Nazaret, een plaats in Galilea. Hij werd door Johannes gedoopt in de Jordaan. Zodra Jezus weer uit het water kwam, zag hij dat de hemel openging. Uit de hemel kwam de Geest naar Jezus toe. Hij kwam naar beneden als een duif. En Gods stem klonk uit de hemel: 'Jij alleen bent mijn Zoon. Mijn liefde voor jou is groot.'

De bouwstenen van de zondag

Jezus wordt gedoopt

10. OM TE WETEN

Evangelië

Marcus heeft als eerste een heel boek geschreven over het leven van Jezus. Zo'n boek werd door de eerste christenen 'evangelië' genoemd. 'Evangelië' komt van het Griekse woord *euangellion* (spreek uit: ui-ankèllion). En dat betekent: goed nieuws. Het woord komt ook vaak voor in de tekst zelf: overal waar hij komt, vertelt Jezus het *euangellion* over Gods nieuwe wereld.

Dopen

Johannes heeft als bijnaam 'de Doper'. Dat komt omdat hij mensen die naar hem luisterden en anders wilden gaan leven, onderdompelde in de rivier de Jordaan. Later werd de doop ook belangrijk in de christelijke gemeente: het was het teken dat iemand in Jezus was gaan geloven. Maar in Marcus 1 heeft de doop een andere betekenis: de mensen laten zich onderdompelen als teken dat hun zonden zijn afgewassen en dat ze vanaf nu willen leven zoals God het wil.

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Misschien ben je weleens bij een doop geweest. Kun je er wat over vertellen?
- Wie worden er in het verhaal van vandaag gedoopt?
- Wat gebeurt er als Jezus gedoopt wordt?
- Wat zegt God tegen Jezus vanuit de hemel?
- Wat zouden de mensen die erbij waren tegen elkaar gezegd hebben?

8-12 jaar

- Johannes zegt tegen de mensen dat ze een nieuw leven moeten beginnen.
- Wat bedoelt hij daarmee, denk je?
- Zou jij ook weleens ergens opnieuw mee willen beginnen? Is er iets gebeurd dat je graag over zou willen doen?
- Johannes zegt ook dat je je moet laten dopen. Ben jij gedoopt? Weet je wanneer dat was? Sommige kinderen en volwassenen vieren hun 'doopdag'. Waarom zouden ze dat doen, denk je?
- Jezus laat zich dopen. Waarom zou hij zich laten dopen, denk je?

